



A NÓGRÁD MEGYEI

MÚZEUMOK
ÉVKÖNYVE

2005

A NÓGRÁD MEGYEI MÚZEUMOK ÉVKÖNYVE

Szerkesztő
BAGYINSZKY ISTVÁNNÉ
DR. MATITS FERENC

Támogató



NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
MINISZTERIUMA

nka

Nemzeti Kulturális Alaprogram

Borítóterv
PRESITS ANTAL

Készült 500 példányban a Polar Stúdió gondozásában
Felelős vezető: Bencze Péter
Nyomdai előkészítés: Horváth Zsolt

Kiadja a Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága
Felelős kiadó: dr. Kovács Anna

HU ISSN 0133-0802

Tartalomjegyzék

KOVÁCS ANNA: Sexagenarius	7
KAPROS MÁRTA: Főkötők és főkötőhasználat a Karancs vidékén	11
Publikációs jegyzék	32
SZVIRCSEK FERENC: A nógrádi szénbányászat az első öt éves terv időszakában (1950-1954) ..	35
Publikációs jegyzék	66

TÖRTÉNELEM

PETERCSÁK TIVADAR: Nemesi és paraszti közbirtokosságok Nógrád megyében	77
KAZARECZKI NOÉMI: Bertha István zeneszerző-karnagy életútja	87
V. BENE ORSOLYA: Egy inas visszaemlékezése az első világháború idejéből	107
FODOR MIKLÓS ZOLTÁN: Nyilaskeresztes pártok jelenléte az 1930-as évek Nógrád megyéjében	119

RÉGÉSZET

TANKÓ KÁROLY: Pásztó-Csontfalva Előzetes jelentés a 21-es út négysávosítását megelőző régészeti feltárásról	137
VADAY ANDREA: Kazár (többkorszakú régészeti lelőhely feltárásának előzetes jelentése II)	147

NÉPRAJZ

FLÓRIÁN MÁRIA: Gerezna	157
LENGYEL ÁGNES: Rózsaszimbolika a népi imádságokban és kultuszban	171
UJVÁRY ZOLTÁN: Gyulai Pál két versének folklór párhuzamai	185

IRODALOMTÖRTÉNET

PRAZNOVSZKY MIHÁLY: Egy XIX. századi hölgy - Mauks Ilona emlékirata	193
---	-----

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

MATITS FERENC: Madarász Victor festőművész és rézárkereskedő	203
K. PEÁK ILDIKÓ: Egy kis „szocmodern” (Albumok a Nógrádi Történeti Múzeum képzőművészeti gyűjteményében) ..	211
SHAH GABRIELLA: Részletek Csohány Kálmán és Csohány Kálmán levelezéséből	221

TERMÉSZETTUDOMÁNY:

DR. HÍR JÁNOS: Potenciális korai- és középső miocén ősgérinces lelőhelyek Észak-Magyarországon	239
PÁSZTI ANDREA: Az Eger környéki oligocén Tardi Agyag halmaradványai	255

KÖZLEMÉNYEK

KERÉNYI FERENC: Velünk élő klasszikusok?	273
--	-----